

Memento Mori
Spolek - Rožmberský řád - PWR
www.rozmberskyrad.eu

Obsah:

Úvodní slovo str. 3

Rožmberk – Rovný dnešních králů str. 4 – 6

Život a politika pana Viléma z Růže str. 7 – 15

Diplomatický um pána z Růže str. 16 – 22

S fotoaparátem za heraldikou str. 23 – 39

Heraldika Vítězslava Lazeckého str. 40 – 53

Projekt Svatý Jiří/sv. Juraj str. 54

Úvodní slovo

Protože se píše rok 2025, máme tu 490. výročí narození pana Viléma z Rožmberka. Není proto lepší věci, než si připomenout jeho život, dílo i zajímavé příbuzenství v několika následujících článcích. A komu by to nestačilo, jsou tu ještě naše pravidelné rubriky erbů od bratrů Schwamberka a Vítězslava Lazeckého. Ať se všem daří a Memento Mori!

Stanislav Jalovec

Rožmberk – rovný dnešních králů

Píše se 28. únor roku 1557 a teprve 22 letý Rožmberský vladař se chystá pojmout za

ženu též mladou Kateřinu z Brunšviku, jde o dceru Říšského vévody Ericha I. Brunšvicko-Kalenberského, Vilém z Rožmberka tak dává první základy příbuznosti Rožmberků se současnými panovnickými rodinami.

Kateřina Brunšvická a Alžběta II

Když si mladý rožmberský vladař **Vilém z Rožmberka** (1535 – 1592) bral svoji první ženu **Kateřinu Brunšvickou** (1535 – 1559) tehdy ještě nic nenapovídalo že by se Welfové v zastoupení hannoverské dynastie měly stát britskými králi, přes to se tak o 157 let stalo. A i když o několik let později si opět rožmberský vladař Vilém z Rožmberka bral již svoji druhou ženu a dceru braniborského markraběte a pruského vévody nic opět nenasvědčovalo faktu, že by se příbuzní Žofie Braniborské měly stát o 310 let později německými císaři a poslední z nich Vilém II. spojí ve svojí osobě příbuzenství nejenom rožmberského domu ale i Kateřiny Brunšvické skrze britskou královnu **Viktorii** a **Žofie Braniborské** skrze sebe.

Jaká je příbuznost Viléma z Rožmberka s Alžbětou II.

Jde o několikagenerační rozdíl **Viléma z Rožmberka** (1535 – 1592) a **Alžběty II.** (začala vládnout od roku 1952) z dynastie Windsor též „sasko-kobursko-gothajsko-hannoverské dynastie“, hannoverští v době vladařství zatím ještě na britský trůn nedosáhli to čekalo až vedlejší větev brunšvické dynastie, linie, která jde od otce Erika I. Brunšvicko-Lünenburského který přijal knížectví kalenberské Kateřiny Brunšvické jde dále v linii Brunšvicko-Lünenburské až po **Arnošta Augusta Brunšvicko-Lünenburského** (1629 - 1698) který se stal 1. hannoverským kurfiřtem a jeho syn Jiří Ludvík i prvním britským králem z dynastie hannoverských pod jménem **Jiří I.** (1660 - 1727), následně už linie vede jasně a přímou cestou přes Hannoverské ke královně Viktorii, následně pak přes panovníky jako **Edward VII.** (+1910), **Jiří V.** (+1936), **Edward VIII.** (+1972), **Jiří VI.** (vládl mezi lety 1936-1952), Alžběta II.

Žofie Braniborská a Vilém II. Pruský

Druhou manželkou již o něco staršího Viléma z Rožmberka byla Žofie Braniborská z dynastie Hohenzollernů, Hohenzollernská Braniborská markrabata a Pruští vévodové tehdy patřili mezi vysoce postavenou říšskou šlechtu. Prusko však patřilo pod sféru vlivu Polsko-litevské unie a Braniborsko přímo pod Svatou říši římskou jakožto braniborští kurfiřt. Teprve 26 letý Rožmberk tak chtěl získat postavení mezi říšskou šlechtou, což do té doby bylo mezi zemskou šlechtou v Zemích koruny české nemožné. Rožmberkové si tak nevědomky počátkem 60. let 16. stol. získali do příbuzenstva rod, který sjednotí nezávislé německé státy do jednotného Německa, a který se svou měrou roku 1914 zaslouží i o rozpoutání 1. světové války. Rožmberkové tímto sňatkem měli na své straně rod, který nejenom volil císaře Svaté říše římské, a jenž posléze dlouhodobě bojoval s Habsbursky v několika válkách ale také rod, jenž po porážce rakouského císařství prvně sjednotí severoněmecké státy do tzv. severoněmeckého spolku a později i po připojení jihoněmeckých států do německého císařství, jehož poslední císař Vilém II. vládl Německé říši během 1. světové války.

Vilém z Rožmberka a jednotné Německo

Druhá žena Vilém z Rožmberka ač byla příslušnicí dynastie Hohenzollernů v době Vilémově ještě nebyli pruští vévodové a braniborští kurfiřtė/markrabata tak významným rodem a tak pointu musíme opět hledat v genealogii a rodokmenu obou rodů. Než se tedy rožmberští vladaři stali příbuznými pruských a rumunských králů a německých císařů mělo to ještě trvat. Ale na rozdíl o britských králů a rožmberských vladařů byla linie Rožmberků k pruským králům a německým císařům přímá. Žofie Braniborská totiž měla bratra který se sice přímo braniborským markrabětem a kurfiřtem nestal ale jeho syn **Jáchym Fridrich I.** (1546 - 1608) již ano, poté už jde linie přímo k jeho praprapravnukovi **Fridrichu III.** který již byl jako pruský král Fridrichem I. (+1713) a až sedmá generace po něm a kterou tehdy reprezentoval **Vilém I. (*1797)** se zasloužila o sjednocení německých států do jednotného Německa, císař **Vilém II. (+1941)** tak byl jeho vnukem. Současný pretendent pruského a německého trůnu **Jiří Fridrich Pruský (*1971)** je tak i příbuzným tehdejších rožmberských vladařů.

Rožmberkové a Rumunské království

Jak jsou Rožmberkové příbuzní rumunských králů? Právě přes vedlejší linii rodu Hohenzollernů pod jménem Hohenzollern-Sigmaringen. Linie hrabat a knížat Hohenzollern-Sigmaringen jenž započala svoji historii v hrabství Hohenzollern na území dnešní Německé spolkové země Bádensko-Württembersko roku 1576 **Karlem II. (*1606)** tato linie jde přes několik generací až ke knížeti **Karlu Antonínu (+1885)** který knížectví Hohenzollern prodal Prusku. Pak již je linie zřejmá, druhorozený syn **Karla Antonína Hohenzollern-Sigmaringen Karel** (1839 – 1914) se stal prvně rumunským domnitorem a později i Rumunským králem jehož potomci žijí v zastoupení **Markéty Rumunské (*1949)** v Rumunsku doposud.

Miroslav Frk

Zdroje:

Rožmberkové: Vilém z Rožmberka, Wikipedie

Hohenzollernové: Braniborská markrabata a kurfiřti, Wikipedie

Světy posledních Rožmberků: Poslední Rožmberkové očima zahraničních diplomatů, kolektiv autorů: prof. PhDr. Václav Bůžek CSc., Mgr. Jaroslav Dibelka Ph.D. a další.

Vilém z Rožmberka: Kateřina Brunšvická, Wikipedie

Vilém z Rožmberka: Žofie Braniborská, Wikipedie

Hannoverská dynastie: Brunšvicko – Lüneburští, Wikipedie

Život a politika pana Viléma z Růže

Vilém z Rožmberka byl člověkem a politikem renesance. Dočasně se stal i nejvyšším polním hejtmanem, ale nejvíce se věnoval naší politice a zájmům. Od mládí přijímal a vedl nejdůležitější úřady i jednání v cizině. Měl ale smůlu, že nezplodil dědice a veškerý majetek musel přenechat bratrovi. I tak je jeho život neobyčejně pestrým a zajímavým. Uvidíte sami!

Motto:

Festina Lente! Pospíchej pomalu! – latinské heslo pana Viléma z Rožmberka

Nejurozenější hosté

Léta Páně 1530 si **Jošt z Rožmberka** (1488 - 1539) bere za manželku urozenou **Annu** (asi 1500 - 1562) z rodu rakousko-štýrských Rogendorfů a je to veliká sláva a nádhera. „*Událost je to tak významná, že mezi svatební hosty patří i císař Karel V. a jeho bratr, český a uherský král Ferdinand.*“ doplňuje současný historik **Zdeněk Čech**. Manželům se narodí hned dva slavní potomci. Méně známý bonviván a kavalír renesance **Petr Vok** (1539 - 1611) a jeho starší bratr pan **Vilém** (1535 – 1592) – jeden z největších diplomatů a politiků své doby. Přichází na svět 10. března roku 1535 na zámku Schützendorf v Horních Rakousích a chlapec je od začátku hýčkaným dítětem, neboť jeho matka se v té době ještě vzpamatovává z předčasného úmrtí jejího předchozí dítěte, teprve ročního **Oldřicha**.

Dětský portrét pana Viléma

Vladařem rožmberského domu

Rodinná idyla ale na Krumlově záhy končí poté, co jsou Vilémovi čtyři roky a umírá jeho otec Jošt. Nebožtíkův bratr **Petr Kulhavý** (1489 - 1545) se s vdovou mnoho nesnese, a proto se Anna vrací ke své rodině a nechává na Krumlově Viléma, jeho mladšího bratra Petra a čtyři dcery. Strýc se ale o děti nedovele postarat, a proto je svěřuje do opatrování k jejich tetě. Už roku 1542 je budoucí vladař poslán do evangelické školy pro šlechtické synky v Mladé Boleslavi. Vzhledem ke katolické orientaci pánů z Růže ho strýc ale brzy posílá na katedrální školu v Pasově. Roku 1545 ale umírá i strýček Petr a ve své závěti jmenuje chlapcovými poručníky pány **z Gutštejna, Šlika a Holického ze Šternberka**. Dva prvně jmenovaní ale brzy umírají, a proto je roku 1550 mladý pán z Rožmberka uveden ke dvoru ve Vídni. Stane se tak na přímlovu biskupa **Wolfanga ze Salmu** (1514 – 1555). „*V následujícím roce mu panovník udělil plnoletost a Vilém se jako vladař mohl ujmout rodového dominia.*“ vysvětluje současný publicista **Jan Bauer**.

Políben renesancí

Za pana Viléma panuje názor, že cestuje-li rožmberský vladař z Prahy do Lince, pak cestuje po svém panství. Vladař z Růže své panství dokonce rozšíří až do Slezska, ale těžištěm dominia jsou neustále jižní Čechy a rakouský Haslach. První diplomatická mise čeká pana Viléma již roku 1551. „*Zúčastnil se výpravy více než padesáti českých šlechticů, vedených Vratislavem z Pernštejna, do Itálie. Skupina měla v Janově uvítat budoucího císaře Maxmiliána II. a jeho novomanželku Marii Španělskou.*“ líčí Bauer. Pobyt v renesanční Itálii je pro mladého urozence skutečným zážitkem nad zážitky. Vilém si z osmiměsíčního pobytu odnáší doživotní lásku k architektuře a hudbě. Doma později zakládá rožmberskou kapelu a zve architekty jako **Baldessara Maggiho** (kolem 1550 - 1619/29) z Arognu a další. Baldassare staví Kratochvíli u Netolic a upravuje věže českokrumlovského zámku dle renesančního stylu. Vilém z Rožmberka osobně dohlíží na přestavbu krumlovské zámku z důvodů, jež popisuje kronikář **Václav Březan** (1568 - 1618): „*Poněvadž hrad Krumlov starý, nepořádný, úzký, tmavý a neveselý...,*“

Vilémův erb na budově staré radnice v Prachaticích

Do sedel, pánové!

Roku 1556 císař potvrzuje Vilémovo vůdčí postavení mezi českým stavem. Vladař toho využívá a mění si erb podle italského rodu Orsini. Červenou pětelistou růží ve stříbrném poli doplnily stříbrně-červené šikmé pruhy v dolní polovině erbu. Od roku 1560 je nejvyšším komorníkem Českého království. Úředník v tomto postavení zodpovídal za jednání zemského soudu a zemských desek. Po dalších deseti letech se dostává k nejvyššímu úřadu země. Je nejvyšším pražským purkrabím. K tomu je více než vhodné, že je pán z Růže tolerantním katolíkem přístupným k dohodě. V době, kdy Praha má jen tři tisíce katolických obyvatel a přibližně desetina země je katolická, zatímco dvůr si za dvořany vybírá v drtivé většině katolíky, je dohoda na místě. Zajímavé je také to, že v roce 1566 je z rožmberského pána nejvyšší polní hejtman, neboť panovník volá do zbraně proti Turkům. Vilém s tím má ale jen těžkosti. Vojsko se schází pomalu a bojovný duch šlechtu dávno přešel. „Jeden tvrdí, že nemůže do pole, protože zlý nohy má, další se vykrucuje pro sešlost těla, jiný nařiká, že je velmi tlustý, takže ani zbroje, ani koně pod svůj život nemůže mít...“ vypočítává Čech.

Krčín – renesanční tunelář

Žít jako šlechtic u dvora, to chtělo více než květnatou mluvu, vybrané chování a odívání podle módy. Takový pán potřebuje peníze na vlastní reprezentaci. Sází proto na „*Rybníkáře Kubu*“ **Jakuba Krčína** (1535 - 1604). Zkušený vodohospodář a ekonom vyhání nepoctivé úředníky z rožmberské kanceláře a staví to, co je v módě. Celé panství na jihu Čech pokryjí rybníky, mlýny, pivovary a statky. Krčín sice není rybníkářem, ty má pod sebou, ale může se o ně opřít, stejně jako o plány svých předchůdců jako byl fišmistr **Štěpánek Netolický** (1460 – 1538/39). Dokončuje jejich plány a vize, jindy je překonává a Vilém, který dluží více u

dvora, než doma, ví, že Krčín pro něj vždy peníze sežene. Zanechá mu ale také řadu dluhů a po jeho smrti se prokáže, že byl svým způsobem tunelář. Vždy jsou ale peníze po ruce, aby pan Vilém mohl vést nejen nákladný život, ale hlavně se bít doma i ve světě na politickém kolbišti.

Zlaté rouno

Za své služby panovnické rodině je pan Vilém oceněn přijetím do řádu Zlatého rouna, které v té době u nás drží jen dva páni – **Vratislav z Pernštejna** (1530 - 1582) a **Jáchym z Hradce** (1526 - 1565). Obřad se koná v novém Španělském sále Pražského hradu a spolu s pánem z Růže jsou do řádu přijati ještě císař **Rudolf II.** (1552 - 1612), jeho bratr **Arnošt** (1553 – 1595) a strýc **Karel Štýrský** (1540 - 1590). V té době také náš Vilém jako obratný politik i tolerantní katolík zakládá v Krumlově jezuitskou kolej, takže bere vítr z plachet nesmiřitelným katolíkům. Deset let předtím hájí u císaře českou konfesi. Tato listina legalizuje soužití katolíků s protestantskými stavy, ale také hájí práva a svobody českých stavů před habsburským absolutismem. Vzdává se kvůli tomu i polské koruny, ale důležitější je mír a klid v zemi, neboť ve Francii jsou v té době hugenotské války a v Holandsku válčí o víru, jazyk i bohatství Nizozemci se Španěly. Stačí malá jiskra do připraveného soudku se střelným prachem a dojde k výbuchu. To si ale u nás tehdy naštěstí nikdo nepřeje.

Bez dědice

„Vilém z Rožmberka byl celkem čtyřikrát ženatý, a to s Kateřinou Brunšvicou, Žofií Braniborskou, Annou Marií Bádenskou a Polyxenou z Pernštejna.“ pokračuje Bauer. Jenomže první tři svazky mu nedávají ani dědice, ani dlouhý a spokojený manželský život, protože všechny tři manželky umírají předčasně. Po smrti třetí paní Vilém uvažuje, jestli má vzhledem k věku a už tak chatrnému zdraví (je známo, že se vyhýbal vínu, *pozn. red.*) pokoušet štěstí a najít si ženu počtvrté. Přesto pojímá za manželku **Polyxenu z Pernštejna** (1566 - 1642), protože pořád ještě touží po dědici. Pernštejnové pro změnu bažili potom, aby mocný velmož svými penězi uzdravil jejich chátrající panství. Na oslavu poslední Rožmberkovy svatby v Rožmberském paláci v Praze se dostavuje i císař Rudolf. Ta trvá řadu dní, sní se na ní 36 jelenu, 49 srnců a 1290 zajíců. Piva se vypije 150 sudů a vína 70 věder. O řadu let mladší Polyxena si vedle starého a nemocného muže dokáže užívat života plnými doušky. Krumlov žije společenským životem a jeho pán utrácí za šperky, šaty a jiné dary pro mladičkou choť. K vyléčení neplodnosti to ale nestačí a pan Vilém zemře bez dědice.

Polixena z Pernštejna, později z Rožmberka a Lobkovic je poslední manželkou pana Viléma

Odkaz

Poslední roky svého života pan Vilém už nezastává ani svůj úřad. Vede ho **Jiří Popel z Lobkovic** (1540/51 - 1607/13) a velmož z Růže chce jen trávit poslední chvíle na svém milovaném panství a v rožmberském paláci vedle své choti. Vždyť se tolik napracoval v kanceláři, u císaře, při jednání se stavy i cizinci. Chce mít už jenom pokoj. 27. srpna 1592 si přál jen zahrát od svého sekretáře, aby ulehčil svým bolestem. 30. srpna se jen dvakrát napije s chutí vína, aby se dalšího dne znovu naposledy napil a poté vydechl. „*Tu padl platný sloup Království českého, anobř vši Svaté říše, jakož hned proměny hrozná a dav lidí následovaly.*“ zdrceně píše kronikář Březan. Tryznu za pana Viléma drží katolíci, novoutrakvisté i členové Jednoty bratrské. Výkvět české šlechty jde za rakví a dostavují se i cizí poselstva poklonit se největšímu politikovi a diplomatovi své doby. Je tu i Petr Vok, který zdědí panství i s dluhy a starostmi. V české politice ale naváže na bratra a půjde v jeho šlépějích.

Zdroje: Bauer, Jan – Záhady českých dějin III.

Bauer, Jan – Rožmberkové – první po králi

Březan, Václav – Životy posledních Rožmberků

Švankmajer, Milan – Petr Vok z Rožmberka

Čech, Zdeněk a kol – Drsný střed Evropy
Pánek, Jaroslav - Vilém z Rožmberka

Stanislav Jalovec

Vilém z Rožmberka: Diplomatický um pána z Růže

Předposlední pán z Růže byl vynikající diplomat a dnes by se jistě uplatnil jako ministr zahraničí. Hned dvakrát měl polskou korunu na dosah ruky, ale měl snad způsobit válku mezi Habsburky a Polskem? Jeho třetí a poslední mise měla ještě větší význam, neboť zabránila válce a urovnala vztahy jak mezi námi, tak mezi Habsburky a Polskem.

Polské interregnum

Píše se rok 1572 a v Polsku vymírají Jagellonci. Nastává interregnum – bezvládí a šlechta Rzeczypospolitej se poohlíží po novém panovníkovi. Této situace využívá římský císař **Maxmilián II.** (1527 – 1576). A přemýšlí o dosazení syna **Arnošta** (1553 – 1595) na polský trůn. Za tímto účelem odjíždí do Polska na diplomatickou kampaň přední šlechtic a rožmberský vladař – pan Vilém z Rožmberka. Na cestě ho doprovází Vratislav z Pernštejna, protože jsou oba výhodnými jednatelem, jež mají přesvědčit polský sejm (sněm pozn. red.) o výhodách habsburské volby. „*Oba znají jazyk a jsou to nejpřednější a katolictví nejoddanější osoby v Čechách.*“ vysvětloval císař papežskému nunciovi. Musela to být nádhera vidět na 80 vozů a 400 mužů doprovodu vyjíždět z Třeboně do Polsko-litevské unie. Pan Vilém všechny v Polsku oslnil vybraným chováním, vzděláním i mnoha dary. Hovořil květnatou češtinou, již prokládal polštinou a latinskými citáty, jak bylo tehdy zvykem a rád se zdejší šlechtou poseděl u vína i tehdy oblíbené medoviny. Jak ale nakonec dopadla volba?

Jindřich z Valois se na trůně Polska moc dlouho neohřál

Proč prcháš, Nejjasnější majestáte?

Nad habsburskou říší ale tehdy slunce nezapadalo a pod jeho mocí se skláněly i nové kolonie v Americe. Poláci zvyklí na svou šlechtickou demokracii a jednání sejmů netoužili po absolutistické monarchii, kde by museli složitě obhajovat svá práva i náboženské svobody. Odpověď na rakouskou nabídku tedy zněla ne. Pan Vilém si ale udělal v Polsku takové renomé, že se klidně mohl stát monarchou sám, ale jeho čas měl teprve přijít. Polsko-litevská unie zatím zvolila prince z francouzské dynastie Valois **Jindřicha** (1551 - 1589), řečeného Henryk Walezy. Na Jindřicha totiž doma trůn nečekal, protože už na něm seděl jeho starší bratr. Do Polska ale také nespěchal a korunován byl až v únoru Léta Páně 1574. Brzy byl ale z polské říše rozčarován. Jeho moc byla příliš omezená parlamentem, na což nebyli francouzští králové vůbec zvyklí. Do toho přišla zpráva, že jeho bratr a král **Karel IX.** (1550 - 1574) v mladém věku zemřel. Spolu s družinou přátel skočí do sedla a prchá k Visle, za níž už je Slezsko. Tady jeho přátelé za sebou spálí chatrný most. Poláci na ně jen hledí ze sedel a křičí: „Proč prcháš, Nejjasnější majestáte?“

Bud' naším králem

„Sbohem, Polsko, sbohem pusté pláně stále pokryté sněhem a ledem, barbarský národe, nadutý a nestálý, žvanivý a neznající nic než svůj jazyk, jenž ve dne i v noci ve své zatuchlé špeluňce se sklenkou v ruce nachází své potěšení!“ píše Jindřichův dvorní básník o Polsku. Celá Evropa se prý tehdy bavila polským skandálem. Přisadil si i rožmberský kronikář **Václav Březan** (1568 - 1618): *„Poláci užrali, krále ztratili!“* To ale nic neubírá na lesku královské koruny. Do nového kola královských voleb se hlásí opět v čele Habsburků císař Maxmilián se svým synem Arnoštem. Dále se hlásí sedmihradský kníže **Štěpán Báthory** (1533 - 1586) nebo vévoda Modeny a Ferrary **Alfons II.** (1533 – 1597). Protestantští šlechtici mají ale o kandidátovi jasno. Vilém z Rožmberka na ně udělal při minulých volbách takovým dojem a pronesl tak krásnou řeč, že opakují, co již bylo řečeno minulý rok. Ať je králem vladař z Rožmberka. Jeho už zesnulá choť **Žofie Braniborská** (1541 - 1564) je navíc vnučkou polského krále **Zikmunda Starého** (1467 - 1548).

Jsi pravým Piastem

Jednání dále pokračují bez vědomí Habsburků skutečně daleko. Polští pánové zdůrazňují, že Vilém je Čech z Polákům blízkého národa, je tolerantní ve víře a oceňují jeho moudrost, politický rozhled a bohatství, jemuž se nemůže rovnat majetek nikoho z unijních magnátů. Jednají o tom s ním během jeho pobytu v Polsku a potají i na Krumlově, kam přijíždí tajné poselstvo Rzeczypospolitej. Zdá se ale, že už bez vědomí pána z Rožmberka, Poláci rozhodují o jeho sňatku s **Annou Jagellonskou** – sestrou posledního Jagellonce. Na podporu své volby posílá Vilém z Růže do Polska obrovské sumy a dary pánům šlechticům. Slibuje, že se zasadí o unii českých zemí a polské šlechtické republiky. Prosazení této unie ale také znamenalo v praxi neprosadit na český trůn syna císaře Maxmiliána Arnošta. Tomu mohl ale Vilém jako nejvyšší purkrabí českého království snadno zabránit. Hra o uprázdněný trůn by tak prakticky znamenala sesazení Habsburků z českého trůnu. Poláky si ale získal, neboť už při první polské misi pravili: „*Jsi pravým Piastem!*“ Tím chtěli říct, že je spřízněný s původním vládnoucím rodem a má oprávněný nárok na trůn.

Na kobereček

Štěpán Bathory se stává králem polsko-litevské unie namísto Viléma

Celé jednání sleduje s nelibostí císař k němuž se postupně dostávají potají veškeré informace od jeho zvědů. Obrací se proto na Viléma přímo a ptá se ho, jak je to s jeho polskou volbou. Vilém jen zdvořile a zdrženlivě odpovídá: „*Je to iniciativa polská, moje osoba v tomto ohledu nic nepodniká. Na druhou stranu vzhledem k pro Poláky nepřijatelnému Habsburkovi, by bylo na místě, aby na polský trůn usedla osoba loajální k panovnickému domu.*“ Maxmilián sice neměl po ruce konkrétní důkazy pro Rožmberkovo obvinění a vladařovo vysvětlení tedy přijal, s polskou korunou byl ale konec. Pan vladař Vilém mohl být rád, že je jeho postavení důležité v blížící se korunovací panovníkova následníka **Rudolfa** (1552 - 1612) na českého krále. Byl to Vilém, kdo nesl vlečku jeho pláště a stavové se mohli radovat, že i díky Vilémovi, jeho pověsti a vlivu přijal císař českou konfesi, která legalizovala všechna nekatolická vyznání v českých zemích. Králem se ale nikdy už neměl stát, zůstaly mu ale nejvyšší hodnosti u dvora až do konce jeho života a také dobré vztahy s polskou šlechtou. Ta nakonec zvolila králem Štěpána Báthoryho.

Poslední mise

Léta plynula a stárnoucí vladař Vilém myslel už na odpočinek a klid, když se musel vydat znovu do Polska. Po smrti zmíněného Báthoryho se opět uvolnil polský trůn, a i když většina polsko-litevské šlechty neměla zájem, menšina sejmu zvolila za vzdorokrále habsburského arcivévodu **Maxmiliána** (1558 - 1618), který vtrhne s vojskem dobrodruhů do Polska, aby byl Léta Páně 1588 poražen a zajat u Byčiny. Česká šlechta, od které žádal jeho císařský bratr pomoc, od něj dává ruce pryč. Vždyť by porušila dobré smlouvy, jež s Poláky má. Ani pan Vilém se nedívá na polské dobrodružství s nadšením a žádá proto císaře, aby všechny dokumenty, listiny a dekrety v zahraničním jednání s našimi sousedy posílal a řešil přes „*českou kancelář,*“ tedy Vilémovu. I císař Rudolf si uvědomuje důležitost Rožmberkovy osoby a zná jeho oblibu u našich polských sousedů. Prosí proto pana Viléma, aby se vydal do Rzeczypospolitej a osvobodil jeho bratra. Aristokrat, ze kterého už je nemocný stařec uposlechně, sedá do kočáru a v čele mírové delegace se rozjíždí do Polska, aby tu vzniklé spory urovnal. Do jednání ale zprvu nezasahuje, protože nesouhlasí s panovníkovými instrukcemi.

Velký přítel polské země

Po zdoluhavém jednání se ale zdá mírové urovnání krize v nedohlednu. Ba co víc, hrozí jeho úplné ztroskotání. Pan Vilém z Rožmberka se proto 2. února 1589 schází se svým protějškem, kancléřem **Janem Zamojským** (1542 - 1605), aby spolu konečně našli dohodu. Dohodl s ním tzv. Smlouvu bedzinsko-bytomskou. Ve smlouvě se Habsburkové zavazují, že se nebudou vměšovat do polských záležitostí, vrátí zabrané území a potvrdí tradiční česko-polské vztahy. Za tuto cenu Poláci konečně pustili Maxmiliána ze zajetí a Vilém se vrátil na Krumlov, kde už prakticky jen dožíval. Nestaral se o císařovu nemilost, který žil v domněnání, že smlouvu, kterou mu Vilém poslal s tím, že jiná dohoda nepřichází v úvahu, uzavřel bez jeho vědomí. Pán z Růže už chce mít jenom klid a pohodlně dožít. 31. srpna 1592 si dává na lůžku nalít číši vína. Je to jeho poslední přání. Na jeho pohřeb se dostavuje přední česká katolická i protestantská šlechta. Dostavují se i Poláci a během slavnostní řeči označují znovu Viléma jako „*Velkého přítele polské země*“.

Zdroje: Bauer, Jan – Záhady českých dějin III.

Bauer, Jan – Rožmberkové – první po králi

Březan, Václav – Životy posledních Rožmberků

Švankmajer, Milan – Petr Vok z Rožmberka

Čech, Zdeněk a kol – Drsný střed Evropy

Pánek, Jaroslav - Vilém z Rožmberka

Stanislav Jalovec

S fotoaparátem za heraldikou: Praha 1. část

Náš bratr Martin Buřič – Schwamberk vyrazil s fotoaparátem do Prahy, aby se pokochal a zachytil zdejší erby i pro naše čtenáře. Jen se podívejte níže, co z takové krátké chvílky může vzniknout za krásu.

Schwamberk

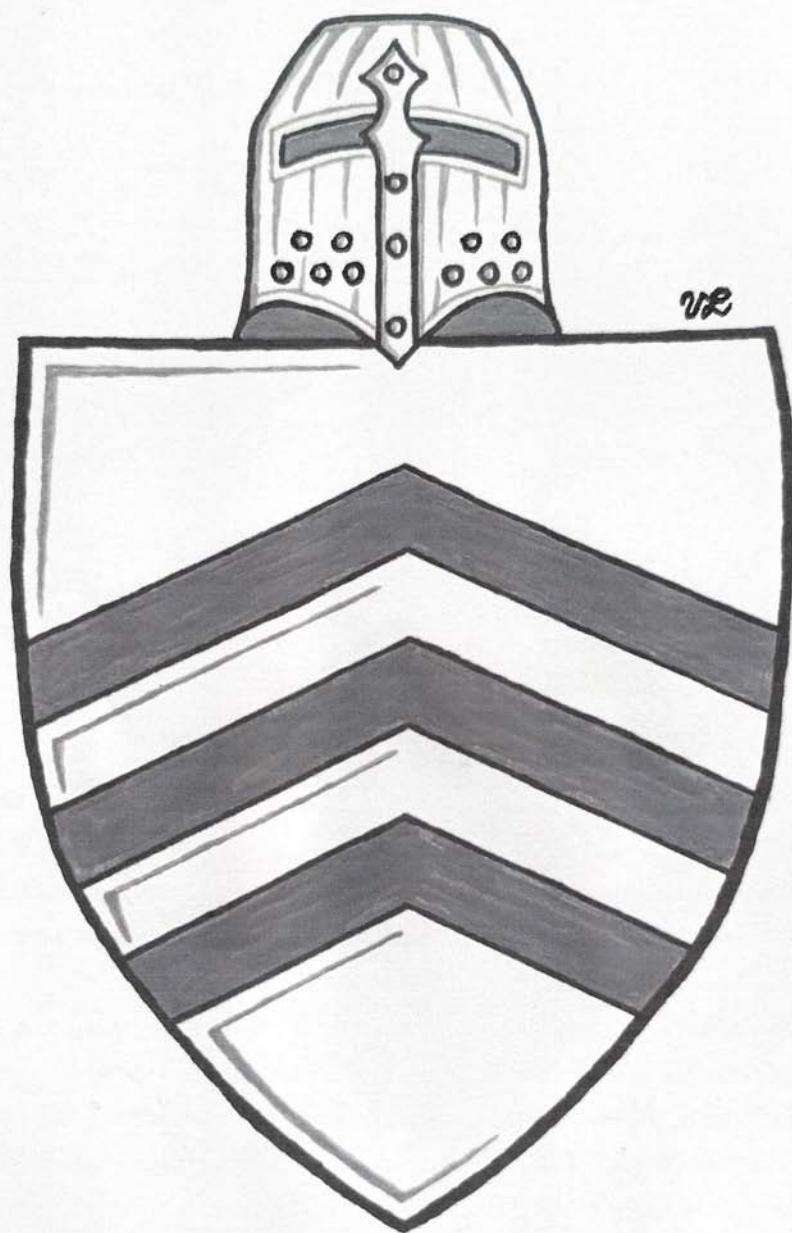
Heraldika Vítězslava Lazeckého

Nebyly by to Rožmberské noviny, kdybychom nevyužili služeb našeho heraldika Vítězslava Lazeckého. Ten si připravil zase něco erbů ze své dílny. Malba erbů je jeho vášní a koníčkem. Proto k erbům uvádíme i jeho stránky o heraldice, erbech a malování vůbec: www.heraldika.wz.cz : heraldika Lazecký : [úvodní strana](#)

Majitelé hradu Starý Jičín

1. z Hückeswagenu 1240-1277 (zakladatelé)
2. z Kravař 1310-1433
3. z Gimburka 1433-1436, 1447-1472
4. z Oprostovic 1436-1447 (v zástavě)
5. z Boskovic 1472-1476
6. Petr ze Svatého Jiří a Pezinku 1476-1498
7. z Kunovic 1498-1500
8. ze Žerotína 1500-1622
9. Hofmannové ze Střechova 1647-1686
10. z Dietrichštejna 1686-1706
11. Zenové z Dannhausu 1706-1772
12. Seilern-Aspang 1772-1905
13. Deymové ze Strítěže 1906-1947

Erby namaloval Vítězslav Lazecký
www.erby-znaky.wz.cz

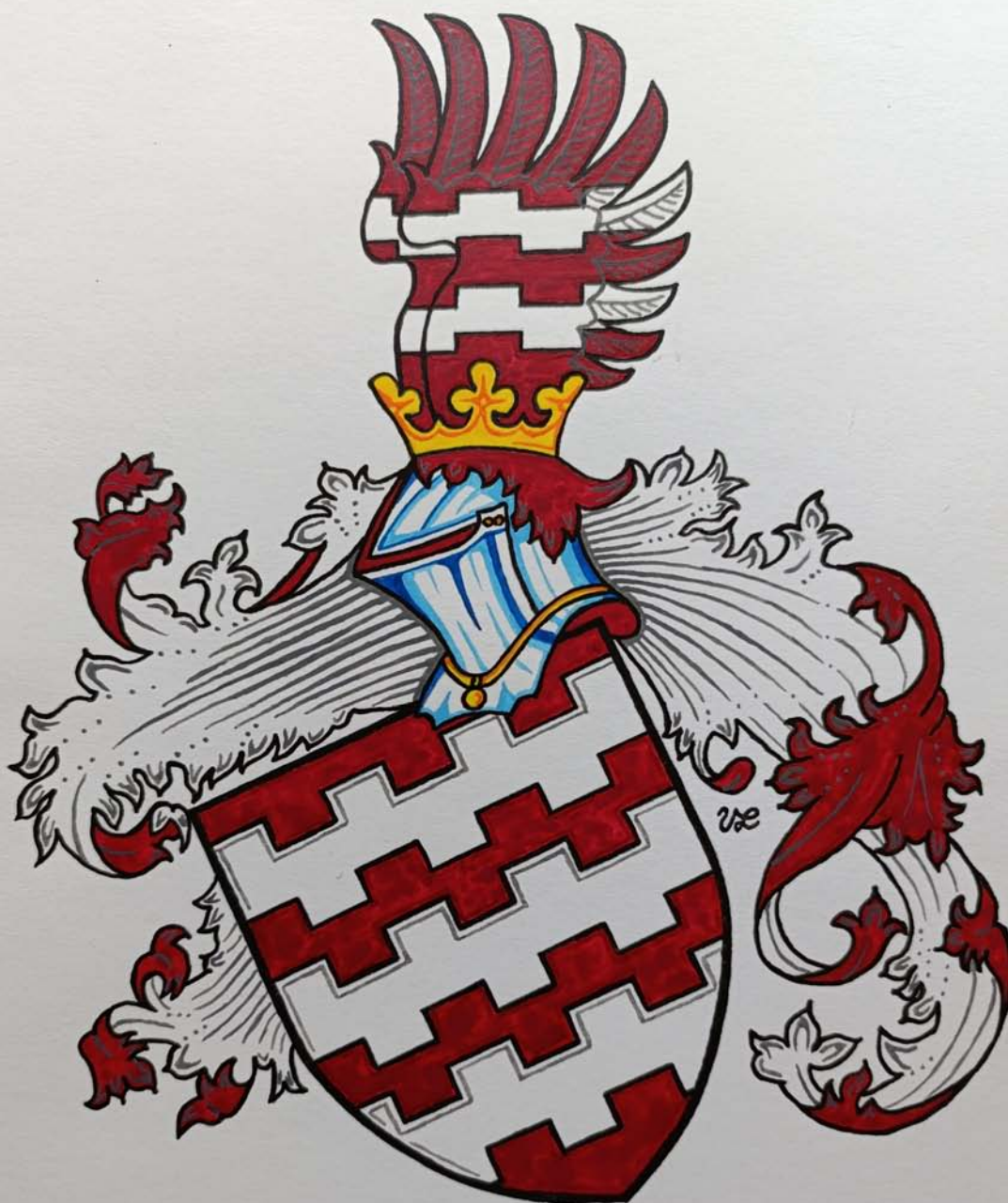
1.

z Hückeswagenu

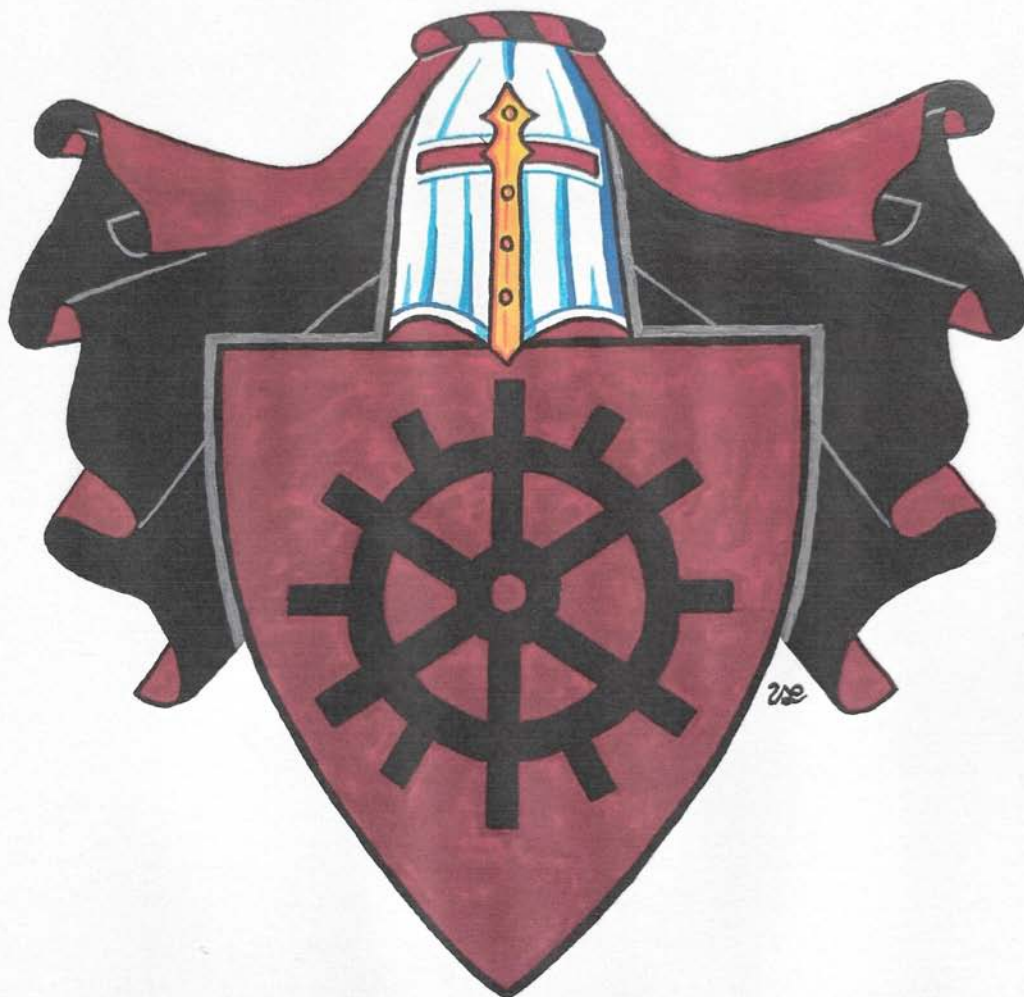
2.

z Kravař

3.

z Cimburka

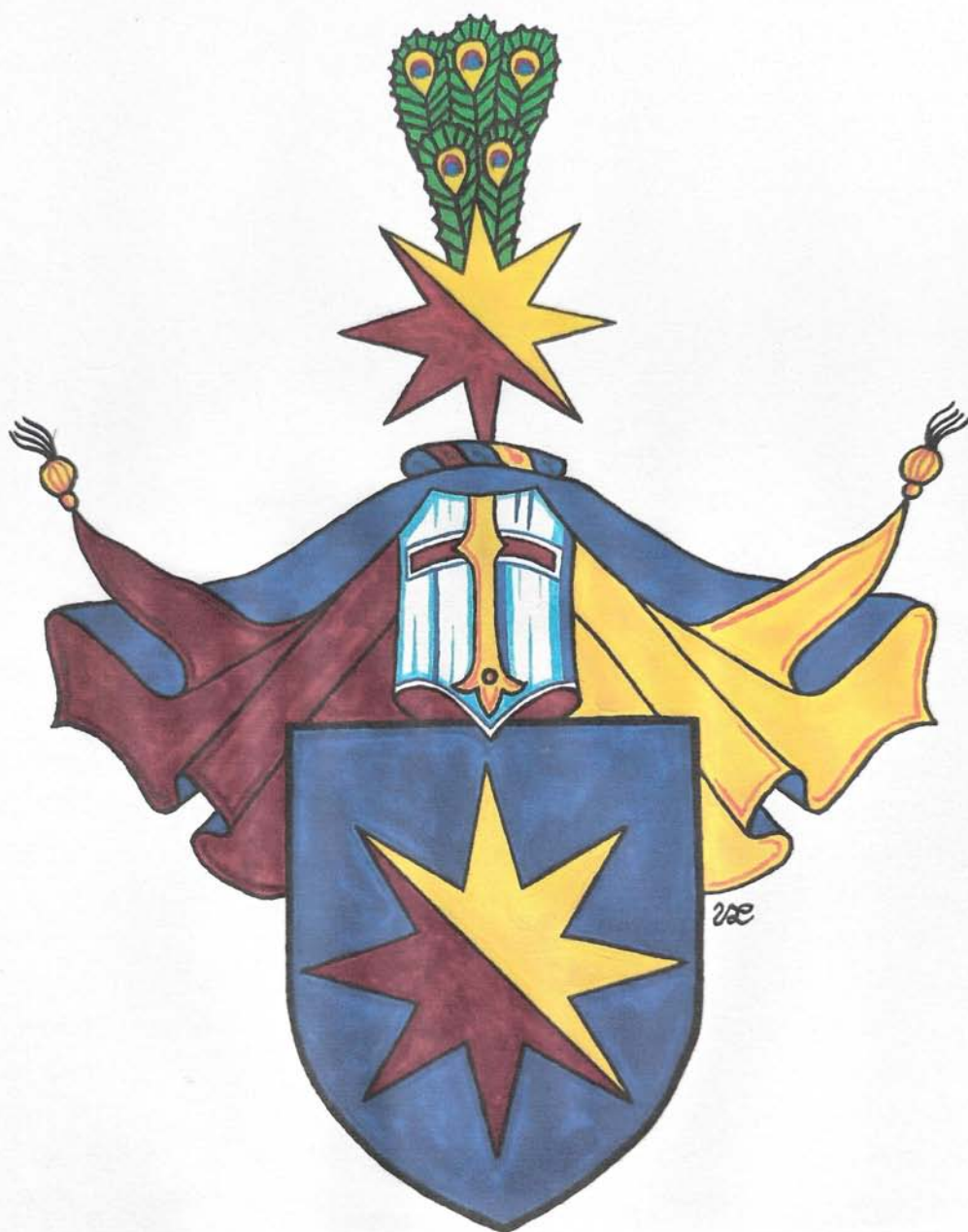
4.

z Oprostovic

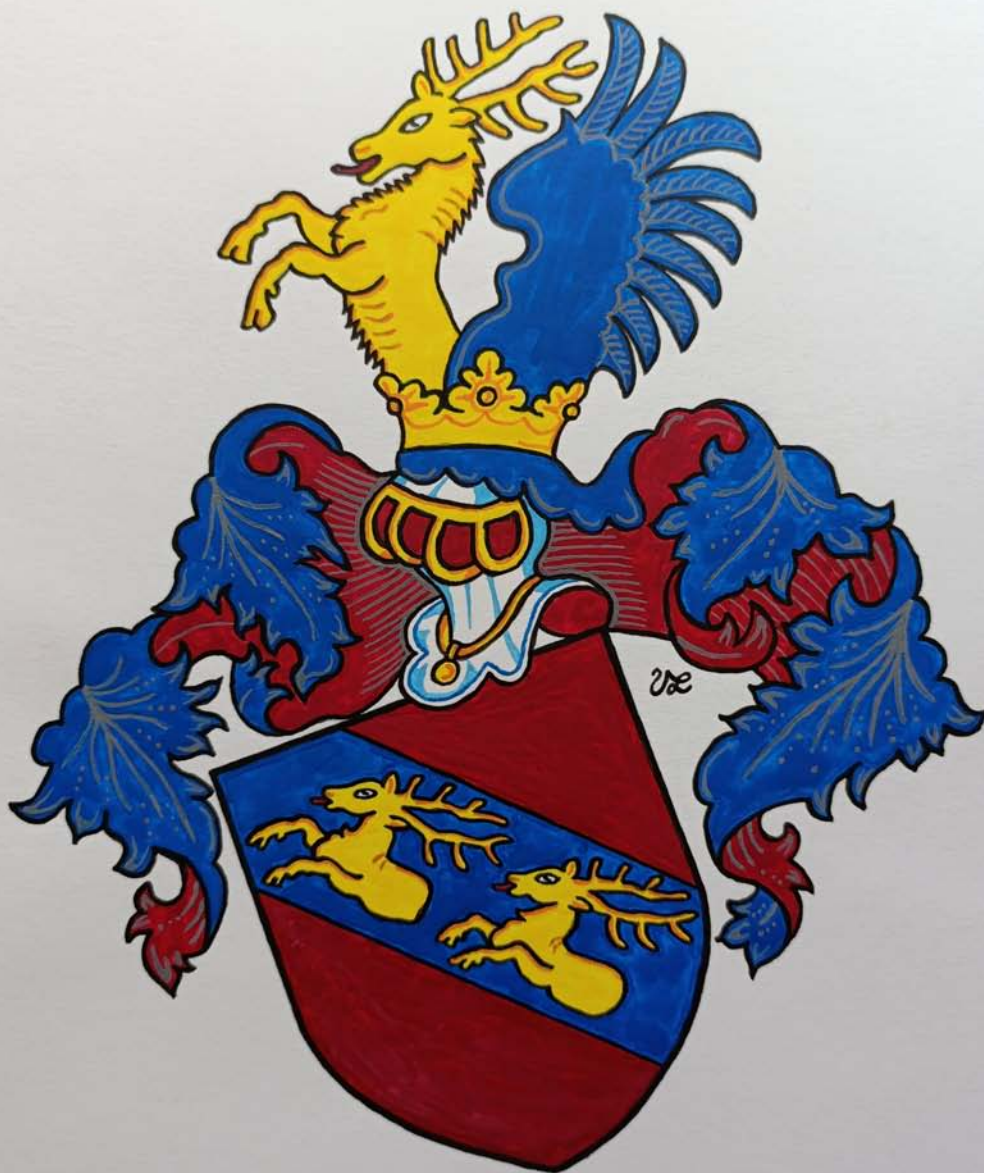
5.

z Boskovic

6.

Petr ze Svatého Jiří a Pezinku

7.

z Kunovic

8.

ze Žerotína

9.

Hoffmannové z Grünbüchlu

10.

z Dietrichštejna

11.

Zeno z Dannhausu

12.

Seilern - Aspang

13.

Deymové ze Strážteže

10. června 1348 byl položen základní kámen hradu Karlštejn. Mohutný hrad, který nechal Karel IV. vybudovat na skále nad řekou Berouňkou, měl být schránkou korunovačnických klenotů.

www.bratrstvoruze.cz/sk

Svatý Jiří